

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фармакології та фармакогнозії**

**Силабус навчальної дисципліни
«Фармацевтичні аспекти токсикоманії та наркоманії»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити Семестр: V 3 рік навчання
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Згідно розкладу в аудиторії 112 кафедри фармакології та фармакогнозії (цикл фармакогнозії). Одеса, вул. Малиновського, 37
Викладач (-і)	Рожковський Ярослав Володимирович, д.мед.н., професор Пристапа Богдан Володимирович, к.б.н., в.о. доцента Герасимюк Наталія Валеріївна асистент
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Пристапа Богдан Володимирович, завуч кафедри 093-45-10-278 E-mail: gnosy@onmedu.edu.ua Кабінет № 110 кафедри фармакології та фармакогнозії (цикл фармакогнозії): Одеса, вул. Малиновського, 37 Очні консультації: четвер з 15.00 до 17.00; субота з 9.00 до 13.00 Онлайн консультації: четвер з 15.00 до 17.00; субота з 9.00 до 13.00 https://moodle.odmu.edu.ua/ або через Telegram / Viber

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися через очні зустрічі. У разі переходу на дистанційне навчання комунікація зі студентами буде здійснюватися за допомогою E-mail, та програм: MicrosoftTeams, Telegram та Viber.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметвивчення дисципліни- визначення комплексу токсикометричних параметрів основних груп психотропних, наркотичних та сильнодіючих речовин та інтеграція отриманих знань та навичок для профілактики алкоголізму, наркоманії та токсикоманії.

Пререквізити і постреквізити курсу (Місце дисципліни в освітній програмі):

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фармакології та фармакогнозії

Пререквізити неорганічна, органічна та аналітична хімії, біохімія, анатомія, фізіологія, патологія та фармакологія та інтегрується з цими дисциплінами;

Постреквізит - аналітична токсикологія, клінічна фармакологія та фармацевтична хімія.

Мета дисципліни - засвоєння студентами основ організації наркологічної служби в Україні і країнах Європи та вивчення основних груп фармацевтичних препаратів і речовин побутової хімії, зловживання якими стає причиною токсикоманії.

Завдання дисципліни:

- вивчення соціальних, фізіологічних і психологічних факторів, які є ведучими при етіології токсикоманії, наркоманії та алкоголізмі;
- пошук раціональних прийомів і методів профілактики та лікування;
- аналіз причин смертності, викликані вживанням наркотичних та токсикоманічних речовин;
- аналіз поширення токсикоманії, наркоманії та алкоголізму серед населення різних вікових груп;
- планування та організація наркологічної допомоги (інформування) населенню.

Очікувані результати

За результатами вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- основні положення щодо організації наркологічної допомоги населенню;
- основні фази абстинентного синдрому та інтоксикації;
- наслідки зловживання токсикоманічними речовинами;
- психічні, поведінкові та соматоневрологічні розлади при токсикоманії і політоксикоманії;
- сполуки, що стають причиною токсикоманії, їх фізико-хімічні властивості.

вміти:

- використовувати фахові знання у вирішенні практичних питань;
- проводити профілактичне інформування населення стосовно шкідливості різних видів токсикоманії;
- надавати першу допомогу при токсикоманічних отруєннях;
- самостійно працювати з навчальною і довідковою літературою;
- застосовувати основи фармацевтичної токсикоманії при вивченні профільних дисциплін

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі семінарських (30 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Вивчення дисципліни повинно реалізовуватися на основі методів

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фармакології та фармакогнозії

проблемного викладу, евристичного, дослідницького, інтерактивного (методу проектів).

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Термінологія в наркології. класифікації наркотичних і психоактивних речовин. загальні принципи діагностики, лікування та профілактики наркоманій і токсикоманій.

Тема 2 Фармацевтичні аспекти та основи профілактики тютюнопаління.

Тема 3 Фармацевтичні аспекти та основи профілактики алкоголізму.

Тема 4 Фармацевтичні аспекти та основи профілактики при вживанні опіатів та залежності від них.

Тема 5 Фармацевтичні аспекти та основи профілактики при вживанні галюциногенів, амфетамінів та залежності від них.

Тема 6 Фармацевтичні аспекти та основи профілактики вживання кокаїну і залежності від нього.

Тема 7 Фармацевтичні аспекти та основи профілактики вживання канабіноїдів і залежності від них.

Тема 8 Фармацевтичні аспекти та основи профілактики при вживанні психотропних препаратів та залежності від них.

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Летальні наслідки побічних реакцій на лікарські засоби за даними здійснення фармаконагляду в Україні у 2012 році / О.В. Матвєєва, В.П. Яйчєня, І.О. Логвіна, О.Л. Хоромська // Рациональная фармакотерапия. – 2013. – №2. – С. 5-11.
2. Drugsofabuse a dearesourceguide / ProducedandpublishedbydrugenforcementAdministration • U.S. DepartmentofJustice. - 2017. – 94 p.
3. Фармацевтичні аспекти тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії і токсикоманії: Навчальний посібник для студентів денної та заочної (дистанційної) форми навчання (дисципліна за вибором студента) / С. В. Баюрка, В. С. Бондар, С. А. Карпушина та ін. – Х., 2017. – 210 с.
4. Психіатрія і наркологія : підручник / В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, П86 В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К. : ВСВ "Медицина", 2015. — 512 с.
5. Психіатрія і наркологія: підручник / Г.Т. Сонник, О.К. Напрєєнко, П86 А.М. Скрипніков, Л.В. Животовська, Н.Ю. Напрєєнко ; за ред. О.К. Напрєєнка. — 3-є вид., випр. — К. : ВСВ «Медицина», 2017. — 424 с.
6. Фармакологія: підручник / І.В. Нековаль, Т.В. Казанюк. — К.: ВСВ «Медицина», 2018.— 552 с.
- Психіатрія і наркологія : підручник / О. К. Напрєєнко, М. І. Винник, І. Й. Влох, О. З. Голубков, О. А. Двірський; ред.: О. К. Напрєєнко. - К. : Медицина, 2011. - 527 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фармакології та фармакогнозії

7. В. Д. Мішиєв, І.К. Сосін, М.О. Овчаренко, О.А. Єршова. Наркологія: актуальні питання. / Львів: Медицина світу, - 2010. – 280с.
8. Наркологія: Національний підручник (під редакцією Сосіна І.К., Чуєва Ю.Ф.). – Харків: Видавництво «Колегіум». – 2014. – 1500 с.
9. Побічні реакції лікарських засобів: небажані ефекти: бібліографічний покажчик / уклад. І.В. Каминіна; ЗДМУ, наукова бібліотека. – Запоріжжя, 2016. – 30 с.
10. Фармаконагляд та підходи до його здійснення. Методичні рекомендації МОЗ України / О.В. Матвєєва, І.С. Чекман, С.В. Нальотов [та ін.]. – Київ: Український центр наукової медичної інформації і патентно-ліцензійної роботи, 2013. – 85 с.
11. Шолойко Н.В. Історичні передумови створення системи фармаконагляду у світі / Н.В. Шолойко, О.В. Матвєєва, К.С. Гайдук // Фармацевтичний журнал. – 2017. – №3-4. – С. 3-17
- 12 Наркологія навчальний посібник / А. М. Скрипніков, О. К. Напрєєєво, Г. Т. Сонник - Тернопіль ТДМУ, 2008 - 360 с

Додаткова:

1. Neuropathology of Drug Addictions and Substance Misuse Volume 3: General Processes and Mechanisms, Prescription Medications, Caffeine and Areca, Polydrug Misuse, Emerging Addictions and Non-Drug Addictions / Victor R. Preedy. Academic Press is an imprint of Elsevier – 2016. – 1017 p.
2. Rabi A. , Analysis of Drugs of Abuse. Springer Science+Business Media, LLC, part of Springer Nature 2018. – 234 p.
3. Drugs of Abuse A DEA RESOURCE GUIDE / PRODUCED AND PUBLISHED BY Drug Enforcement Administration • U.S. Department of Justice. - 2017. – 94 p.
4. Varieties of drug abuse and effects among injecting drug users in Nairobi county: a case study of SAPTA/global fund harm reduction drop-in treatment center / Ikiara Martha Maiti. Department of sociology and social work. – 2016. – 109 p.
5. Drugs of Abuse 2015 Edition / Drug Enforcement Administration. – 2016. – 88p.
6. National Drug Intelligence Center. The Economic Impact of Illicit Drug Use on American Society. Washington, DC: United States Department of Justice, 2011.
7. Pullen, Erin L., "Social networks, drug use, and drug abuse help-seeking: a test of the network episode model among African American women" (2014) – 237 p.
8. Lezanie Coetzee, Modelling Drug Abuse and Drug-related Crime: A Systems Approach: Thesis presented in partial fulfillment of the academic requirements for the degree of Master of Science at the University of Stellenbosch - Supervisor: Prof. Farai Nyabadza (University of Stellenbosch) December 2015. - 98 p.

ОЦІНЮВАННЯ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фармакології та фармакогнозії

Форми та методи поточного контролю: усне опитування, тестування, оцінювання виконання теоретичних навичок, розв'язання ситуативних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуативної задачі
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
2. Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
3. Оцінювання практичної роботи з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	виставляється студенту, який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань; рівень компетентності – високий (творчий);
Добре «4»	виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поновлення у ході подальшого навчання та професійної діяльності; рівень компетентності – достатній (конструктивно-варіативний);
Задовільно «3»	виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі помилки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фармакології та фармакогнозії

	знаннями для подолання допущених помилок під керівництвом науково-педагогічного працівника; рівень компетентності – середній (репродуктивний);
Незадовільно «2»	виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи; рівень компетентності – низький (рецептивно-продуктивний).

Оцінка за дисципліну складається на 100,0% з оцінки за поточну успішність.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачено.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється на останньому занятті.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фармакології та фармакогнозії

або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Для отримання задовільної оцінки обов'язковим є відвідування і робота на аудиторних заняттях (лекції та практичні заняття).

Запізнення здобувача дозволяється не більше ніж на 10 хвилин.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.